

Jerevan, 9. oktobar 2013.

KVET(2013)4 Final

KONSULTATIVNO VEĆE EVROPSKIHTUŽILACA (KVET)

Mišljenje br. 8 (2013) Konsultativnog veća evropskih tužilaca o odnosima između državnih tužilaca i medija

usvojeno od strane KVET-a na 8. plenarnoj sjednici (Jerevan, 8.-9. oktobar 2013.)

UVOD

1. Konsultativno veće evropskih tužilaca (KVET) je osnovano 2005. godine od strane Komiteta ministara u cilju davanja mišljenja o pitanjima koja se odnose na tužilačku organizaciju i unapređenja delotvornog sprovođenja Preporuke Rec(2000)19 Komiteta ministara državama članicama o ulozi javnog tužilaštva u sistemu krivičnog pravosuđa.
 2. Komitet ministara je pozvao KVET da tokom 2013. godine usvoji mišljenje o odnosima između javnih tužilaca i medija i podnese ga na razmatranje Komitetu.
 3. KVET je izradio ovo Mišljenje na osnovu odgovora na upitnik dobijenih od 36 država članica¹.
 4. Prema ovim odgovorima, čini se da su različiti aspekti odnosa između javnih tužilaca i medija uređeni ili Ustavom i/ili nacionalnim zakonima, ili unutrašnjim regulatornim aktima (na primer, naredbe i uputstva Republičkog javnog tužioca, pravila ponašanja, etički kodeks, itd.).
 5. Različitosti pravnih sistema država članica objašnjavaju raznolikost u komunikaciji državnih tužilaca sa medijima, različitih zadataka i uloga, ali uvek uz obavezu poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda.
- A. Referentni akti
6. KVET naglašava značaj upućivanja na Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Evropska konvencija) i prakse Evropskog suda za ljudska prava (Sud).
 7. KVET je naročito ispitao odgovarajuću ravnotežu između osnovnog prava na slobodu izražavanja i na informisanje, zagarantovanog članom 10 Evropske konvencije, i prava i obaveze medija da informišu javnost u vezi sa sudskim postupcima i prava na pretpostavku nevinosti, na pravično suđenje i na poštovanje privatnog i porodičnog života, zajemčenih članovima 6 i 8 Evropske konvencije.
 8. KVET je uzeo u obzir i sledeće Preporuke Komiteta ministara Saveta Evrope koje se odnose na javne tužioce:
 - Preporuku Rec(2000)19 o ulozi javnih tužilaštava u sistemu krivičnog pravosuđa, a naročito stav 6 o delotvornom pravu javnih tužilaca na slobodu izražavanja, stav 7 o njihovoj obuci, stav 20 o obavezi objektivnosti i pravičnosti tužilaca, kao i sve njihove obaveze i odgovornosti prema pojedincima (stavovi 24 do 36).

¹ Videti odgovore država članica na upitnik na KVET-ovoj internet stranici (www.coe.int/ccpe)

- Preporuku Rec(2012)11 o ulozi javnih tužilaca izvan sistema krivičnog pravosuđa, a posebno stavove 4 do 9.
9. KVET je takođe uzeo u obzir i druge instrumente usvojene od strane Saveta Evrope, a naročito:
- Konvenciju o zaštiti lica u pogledu automatske obrade podataka o ličnosti (ETS broj 108);
 - Preporuku(2002)2 o pristupu javnim dokumentima i Preporuku (2003)13 o informisanju putem medija u vezi sa krivičnim postupcima;
 - Preporuku (2011)7 o novom pojmu medija.
10. Osim toga, KVET se oslonio na načela sadržana u njegovom zajedničkom Mišljenju sa Konsultativnim većem evropskih sudija (KVES) o odnosima između sudija i javnih tužilaca u demokratskom društvu - „Deklaracija iz Bordo“ (2009.), kao i u Mišljenjima KVES-a broj 7(2005) pod nazivom „Pravda i društvo“ i broj 14(2011) pod nazivom „Pravda i informacione tehnologije(IT)“.
11. KVET je takođe uzeo u obzir relevantna dokumenta Ujedinjenih nacija, kao što su Standardna minimalna pravila za maloletničko pravosuđe (Pekinška pravila)² i Smernice o ulozi državnih tužilaca (1990). KVET je takođe uzeo u obzir Standarde profesionalne odgovornosti i Izjavu o osnovnim dužnostima i pravima javnih tužilaca, usvojene od strane Međunarodnog udruženja tužilaca 1999. godine.

B. Predmet

12. Ovo Mišljenje ima za cilj davanje preporuka radi omogućavanja lakšeg pristupa odgovarajućim informacijama od strane medija i unapređenja odgovarajuće komunikacije između javnih tužilaca i medija, na način koji je uskladu sa nacionalnim zakonima i međunarodnim obavezama država članica.
13. Ovo Mišljenje je, u skladu sa mandatom KVET-a, upućeno javnim tužiocima, i ne treba ga shvatiti kao preporuke za novinare. KVET je posvećen pomaganju razvoja stalnog razumevanja od strane medija i javnosti uopšte o ulozi javnih tužilaca i o pravosudnom sistemu. KVET poziva novinare, kao i druge zainteresovane stručnjake, da se upoznaju sa ovim Mišljenjem i da doprinesu njegovom širenju.
14. Uz ograničenja opisana stavovima 21, 23, 25 i 26 u daljem tekstu, osnovno pravo na slobodu izražavanja i na informisanje je zahtev koji se primenjuje u vezi sa različitim zadacima i funkcijama javnih tužilaca uopšte. Ovo Mišljenje se odnosi na sve tužilačke aktivnosti i svaka odredba ovog Mišljenja koja se odnosi na aktivnosti u oblasti krivičnog pravosuđa se shodno primenjuje i na postupanje javnih tužilaca izvan ove oblasti.
15. Uvek kada državni tužioci koriste nove politike ili metode komunikacije u cilju širenja informacija, načela izražena u ovom Mišljenju će biti primenjiva, s obzirom da je očekivano da su informacije koje daju javni tužioci - informacije od javnog značaja.
16. Što se tiče izraza „mediji“, zaključci, načela i preporuke definisani prvenstveno u odnosu na štampane medije, primenjuju se takođe i na audiovizuelne i elektronske medije, kao i na internet kada se isti koristi kao medij.

OSNOVNA NAČELA

17. Odnosi između javnih tužilaca, medija i bilo koje stranke u postupku podrazumevaju tri osnovne grupe načela:
- načela koja imaju za cilj da garantuju odgovarajuću ravnotežu između potrebe za nezavisnim, nepristavnim i transparentnim pravosuđem i potrebe da se garantuju druga osnovna prava, kao što je pravo na slobodu izražavanja³ i štampe, koje samo može biti predmet ograničenja

² Pekinška pravila su usvojena od strane Generalne skupštine UN-a Rezolucijom broj 40/33 od 29. novembra 1985

³ U odnosu na član 10 Evropske konvencije, Sud je u više navrata izjavio da „sloboda izražavanja čini jedan od osnovnih temelja

propisanih zakonom, koja moraju biti u skladu sa jednim ili više opravdanih ciljeva, kao što su: zaštita prava drugih, nesmetano vođenje istrage ili zaštita privatnog života, a neophodna su u demokratskom društvu i srazmerna opravdanom cilju, odnosno ciljevima u vezi sa gorućim društvenim potrebama;

- načela kojima se štite prava pojedinaca, posebno okrivljenih i oštećenih (uključujući pravo na dostojanstvo, privatni život⁴ i bezbednost ličnosti, kao i na pretpostavku nevinosti⁵);
- načela koja se odnose na procesna prava, posebno kada javni tužioci postupaju kao stranka u parničnom postupku (na primer, zahtev za jednakošću oružja ili pravičnošću suđenja).
- U slučaju sukoba između ovih načela, mora se održati odgovarajuća ravnoteža između svakog od njih.

Sloboda izražavanja i štampe

18. Svako, uključujući učesnike u sudskim postupcima, ima pravo na slobodu izražavanja.
19. Javni tužioci takođe imaju pravo na slobodu izražavanja⁶, uz obavezu poštovanja profesionalne tajne, obaveze poverljivosti, obaveze diskrecije⁷ i objektivnosti. Kada se javni tužioci pojavljuju u medijima u bilo kom svojstvu, moraju obratiti pažnju na rizike koji mogu nastati za nepristrasnost i integritet javnih tužilaštava.
20. Sloboda štampe mora biti garantovana tokom sudskih postupaka.⁸ U skladu sa praksom Suda u vezi sa članom 10 Evropske konvencije, novinari imaju obavezu da šire informacije ili ideje o pitanjima od javnog značaja⁹, što uključuje pravo javnosti da iste prima, čime se novinarima omogućava da igraju ulogu „javnog kontrolora“ (prema terminologiji Suda). U obavljanju ove uloge, štampa će biti još više zaštićena ako doprinosi raspravi o pitanjima za koja postoji opravdani javni interes¹⁰.
21. Tokom komunikacije sa medijima, javni tužioci treba da nastoje da obezbede da se slobodom izražavanja i slobodom štampe ne krše zakonita prava i interesi pojedinaca (uključujući ranjive grupe kao što su maloletnici, oštećeni, članovi porodice okrivljenih), zahtev zaštite podataka i obaveza poverljivosti.

demokratskog društva, jedan od osnovnih uslova za njegov napredak i za samoostvaranje svakog pojedinca“ (vidjeti Lingens protiv Austrije, br. 9815/82, 8. jul 1986; Sener protiv Turske, br. 26680/95, 18. jul 2000; Thoma protiv Luksemburga, br. 38432/97, 29. jun 2001; Maronek protiv Slovačke, br. 32686/96, 19. jul 2001; Dichand i drugi protiv Austrije, br. 29271/95, 26. februar 2002.).

⁴ Sud je više puta naglašavao pozitivne obaveze države u skladu sa članom 8 Evropske konvencije u cilju zaštite privatnosti lica na koja se odnosi krivični postupak koji je u toku (A. protiv Norveške, br. 28070/06, 9. april 2009.) (vidjeti takođe u ovoj odluci o načelu 8 u Prilogu Preporuke Rec(2003)13 Komiteta ministara državama članicama o informisanju putem medija u vezi sa krivičnim postupkom).

⁵ Prema stanovištu Suda, pretpostavka nevinosti „će biti prekršena ako izjava zvaničnika o licu koje se tereti da je učinilo krivično delo odražava mišljenje da je kriv prije nego što je njegova krivica dokazana na osnovu zakona. Dovoljno je čak i bez nekog formalnog zaključka da postoji argumentacija koja ukazuje da dati zvaničnik smatra optuženog krivim“, Dakaras protiv Litvanije, br. 42095/98, stav 41, 10. oktobar 2000.

⁶ Sud ponavlja da se zaštita zajemčena članom 10 odnosi na radno mesto uopšte, a na državne službenike naročito (Guja protiv Moldavije (Veliko Veće), broj 14277/04, stav 52, 12. februar 2008.). U predmetu Harabin protiv Slovačke (broj 58688/11, stav 149, 20. novembar 2012.), Sud je utvrdio da pripadnost pravosuđu (u ovom predmetu podnosilac je bio predsednik Vrhovnog suda), ne lišava podnosioca predstavke zaštite zajemčene članom 10.

⁷ Sud „je svestan da službenici imaju dužnost lojalnosti, rezervisanosti i diskrecije prema svojim poslodavcima. Ovo naročito važi u slučaju državnih službenika, jer sam karakter državne službe zahteva da državni službenik bude obavezan na dužnost lojalnosti i diskrecije (Guja protiv Moldavije (Veliko Veće), br. 14277/04, stav 70, 12. februar 2008.). Otkrivanje informacija dobijenih u toku rada od strane državnog službenika, čak i o pitanjima od javnog interesa, treba biti ispitano u svetlu njihove dužnosti lojalnosti i diskrecije (Kudeshkina protiv Rusije, br. 29492/05, stav 85, 26. februar 2009; videti takođe Guja protiv Moldavije (Veliko Veće), br. 14277/04, stavovi 72-78, 12. februar 2008.). Preciznije, u slučaju Ozpinar protiv Turske, 20999/04, 19. oktobar 2010, Sud ponavlja da država ima legitimno pravo da državnim službenicima, zbog njihovog statusa, nametne dužnost rezervisanosti u odnosu na član 10 ili dužnost diskrecije u izražavanju njihovih verskih uverenja u javnosti (Kurtulmuş protiv Turske (odluka), br. 65500/01, 24. januar 2006.). Ova načela se shodno primenjuju na član 8 Evropske konvencije. U tom smislu, Sud primećuje da bi etičke obaveze sudija mogle da zadiru u njihov privatni život kada bi njihovo ponašanje - iako privatno po prirodi - predstavljalo narušavanje ugleda suda.

⁸ Videti Sunday Times protiv Ujedinjenog Kraljevstva (br. 1) (br. 6538/74, stav 65, 26. april 1979.), u kojem je Sud utvrdio da su «opšta načela proistekla iz sudske prakse u vezi sa članom 10 „jednako primenjiva na polju sprovođenja pravde, koje služi interesima zajednice kao celine i zahteva saradnju prosvetne javnosti“

⁹ Videti, između ostalog, Observer et Guardian protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 13585/88, 26. novembar 1991

¹⁰ Videti Bladet Tromsø i Stensaas protiv Norveške (Veliko veće), br. 21980/93, 20. maj 1999.

Sloboda primanja i davanja informacija

22. Pravo javnosti da prima informacije takođe treba biti osigurano¹¹. Ipak, način na koji se to radi može zavistiti od posebnih okolnosti konkretnog pravnog postupka i može biti podložno graničenjima kako bi se obezbedilo poštovanje osnovnih načela.
23. Javni tužioci treba da nastoje da obezbede da se informacijama koje daju medijima ne ugrozi integritet istrage i krivičnog gonjenja ili svrha istraga. Njima se takođe se ne smeju kršiti prava trećih lica, niti one smeju uticati na one koji su uključeni u istragu ili krivično gonjenje. One ne bi trebalo da utiču na ishod krivičnog postupka.

Pretpostavka nevinosti i prava odbrane

24. Javni tužioci treba da budu posebno pažljivi kada su u pitanju pravo na odbranu, sloboda izražavanja, pretpostavka nevinosti i pravo na informisanje.
25. Prilikom komunikacije, javni tužioci treba da osiguraju da ne dođe do ugrožavanja prava odbrane preuranjenim širenjem informacija i uskraćivanjem mogućnosti odbrani da odgovori na te informacije.¹² Oni takođe treba da paze da ne prenose informacije ukoliko bi se time povredilo pravo oštećenih da budu informisani na odgovarajući način. Davanje informacija ne bi trebalo da naruši pravo pojedinca na pravično suđenje.
26. Prilikom komunikacije, javni tužioci treba da osiguraju da se ne ugrožava bezbednosti uključenih lica, poput svedoka, oštećenih, javnih tužilaca i sudija koji postupaju u osetljivim predmetima.
27. Potrebno je uspostaviti ravnotežu, poštovanjem pretpostavke nevinosti, između interesa javnosti da dobije informacije i zaštite časti i integriteta ličnosti. Javni tužilac, kada je to u okviru njegovih nadležnosti, treba da vodi računa da usled njegovih radnji pritvoreno lice ne bude javno izloženo radoznalosti medija i da lica koje su uključena u predmet budu adekvatno zaštićena od pritiska medija¹³, konkretnije, da oštećeni budu zaštićeni na način kojim se otklanja svaki rizik od uznemiravanja od strane medija.

Privatni život i dostojanstvo

28. U svakoj fazi sudskog postupka, učesnici, bez obzira na njihovu ulogu, imaju pravo na dostojanstvo, poštovanje privatnog i porodičnog života i pravo na ličnu sigurnost.
29. U meri u kojoj je to moguće, u fazi istrage, identitet osumnjičenih lica ne bi trebalo otkrivati. Pre otkrivanja treba posvetiti pažnju pravima oštećenih.

KOMUNIKACIJA SA MEDIJIMA

30. Transparentnost u obavljanju tužilačkih funkcija je ključna komponenta vladavine prava i važna garancija pravičnog suđenja. Pravda mora da se sprovodi i mora se videti da je pravda sprovedena. Kako bi se to obezbedilo, mora se omogućiti medijima da izveštavaju o krivičnim postupcima.
31. Primena načela transparentnosti u radu javnih tužilaca je način da se obezbedi javno poverenje, kao i širenje informacija o njihovim funkcijama i ovlašćenjima. Stoga, slika o javnom tužilaštvu predstavlja važan element poverenja javnosti u pravilno funkcionisanje pravosudnog sistema. Najšire moguće pravo medija na pristup informacijama o aktivnostima državnih javnih takođe služi

¹¹ Videti, između ostalog, inter alia, Arrigo and Vellaprotiv Malte Malta (dec.), broj 6569/04, 10. maj 2005; Yordanova and Toshev protiv Bugarske, broj 5126/05, § 53, 2. oktobar 2012.

¹² Što se tiče curenja poverljivih informacija, videti, između ostalog, Stoll protiv Švajcarske (Veliko veće), br. 69698/01, stavovi 61 i 143, 10. decembar 2007; Craxi protiv Italije (broj 2), broj 25337/94, 17. jul 2003

¹³ Videti, između ostalog, Nikolaishvili protiv Gruzije, broj 37048/04, 13. januar 2009.; Sciacca protiv Italije, br. 5077/99, 11. januar 2005.; Karakas i Yesilimak protiv Turske, 43925/98, 28. jun 2005.

jačanju demokratije i razvijanju otvorene interakcije sa javnošću.

32. Javna tužilaštva mogu takođe obavljati određenu vrstu uloge u smislu obuke i trebalo bi da u tom pogledu daju doprinos približavanju načina funkcionisanja pravosudnog sistema građanima. Javna tužilaštva mogu staviti na raspolaganje medijima i javnosti, po potrebi, opšte informacije, u cilju podsticanja boljeg razumevanja i znanja o pravosudnom sistemu.
33. Osim toga, otvorenost rada javnih tužilaca treba da doprinese unapređenju standarda aktivnosti koje obavljaju javni tužioci. Organi za sprovođenje zakona i javna tužilaštva mogu, informisanjem medija o postupcima koji su u toku, a posebno o istragama, dobiti informacije od opšte javnosti, na taj način povećavajući efikasnost pravosuđa.
34. Javni tužioci mogu takođe, u skladu sa zakonom, davati informacije široj javnosti putem medija, kako bi se sprečilo dalje vršenje krivičnih i drugih protivpravnih dela.
35. Javna tužilaštva svake države članice moraju utvrditi, na osnovu posebnih kriterijuma koji se odnose na njihovu situaciju, zakonodavstvo ili tradiciju, najprikladniji način komunikacije, bilo da se radi o tome ko može da obavlja komunikaciju ili o tome šta može da bude njen predmet.
36. U nekim državama članicama, javni tužioci, iako obezbeđuju opšte informacije medijima ili javnosti o pitanjima politike ili o opštoj ulozi i funkcionisanju javnog tužilaštva, ne komentarišu javno bilo koji pojedinačni predmet, osim u okviru odgovarajuće pravne argumentacije tokom sudskog postupka. U drugim državama članicama, svaki javni tužilac može aktivno komunicirati sa medijima o predmetima na kojima radi ili može pružiti samo ograničene činjenične informacije o predmetu sa kojim je već javnost upoznata. U svakom slučaju, odnosi sa medijima treba da se grade na osnovama obostranog poštovanja, poverenja, jednakog tretmana i odgovornosti i poštovanja sudskih odluka. Javni tužioci treba da postupaju u duhu nepristrasnog i jednakog tretmana prema svim pripadnicima medija.
37. Informacije koje javni tužioci daju medijima treba da budu jasne, pouzdane i nedvosmislene.
38. Javni tužioci mogu pružiti informacije medijima u svim fazama tužilačkih aktivnosti, uz dužno poštovanje odredbi koje se odnose na zaštitu podataka o ličnosti, privatnost, dostojanstvo, pretpostavku nevinosti, etička pravila o odnosima sa drugim učesnicima u postupku, kao i zakonskih odredbi koje sprečavaju ili ograničavaju otkrivanje određenih informacija.
39. U svakom slučaju, treba poštovati odredbe o tajnosti predviđene zakonom, uključujući poverljivost istrage.
40. U nekim državama članicama, sva komunikacija treba da se odvija preko portparola, koji ne mora nužno biti javni tužilac, ili putem specijalizovane kancelarije za odnose sa javnošću. U drugim državama članicama, informacije treba da odobri ili saopšti rukovodilac javni tužilac ili republički javni tužilac. Saopštenjima koja potiču od javnog tužilaštva kao organa može se izbeći rizik da aktivnosti budu predstavljene na personalizovan način i može se smanjiti rizik od lične kritike.
41. Javni tužioci mogu imati proaktivni pristup prema zahtevima medija; ako je potrebno, oni mogu preduzeti inicijativu da informišu javnost putem medija, bilo u pogledu opštih pitanja koja se odnose na pravosuđe, ili izuzetno, kada netačne informacije postanu deo javnog mnjenja, radi ispravke tih netačnih informacija.¹⁴
42. U cilju pravičnog, nepristrasnog, objektivnog i delotvornog obavljanja svojih funkcija, javno tužilaštvo može smatrati prikladnim da izda saopštenje za javnost, održi konferenciju za štampu ili sprovede drugu vrstu komunikacije sa medijima, kao što je održavanje konferencija za štampu, davanje intervju a i/ili učestvovanje na seminarima i okruglim stolovima. Nove informacione

¹⁴ Videti, na primer, Société Bouygues Telecom protiv Francuske (odluka) br. 2324/08, 13. maj 2012

tehnologije mogu se često koristiti za informisanje javnosti, na prikladan i blagovremen način, o tužilačkim aktivnostima i drugim aktivnostima za održavanje reda i zakona u državi.¹⁵ U tom smislu, čini se preporučljivim da javna tužilaštva, kako na nivou organizacije u celini, tako i na nivou pojedinačnih tužilaštava, pravilno održavaju svoje internet stranice.

43. Javna tužilaštva mogu saradivati, ako je potrebno, posebno sa policijom ili drugim nadležnim organima u pripremi bilo kog saopštenja za javnost, konferencije za štampu ili druge vrste komunikacije. Ovo može pomoći da se predstavi koordinacija aktivnosti različitih službi i da se izbegne i spreči širenje netačnih informacija i negativnih posledica po društvo, naročito nakon teških krivičnih djela. Takva saradnja treba da odražava opšta načela navedena u stavovima 22 i 23 Preporuke Rec(2000)19.
44. Javni tužioci treba da se odupru izražavanju mišljenja ili otkrivanju informacija koje su u suprotnosti sa osnovnim načelima dobre komunikacije. Oni treba da uvek komuniciraju nezavisno i objektivno, uz izbegavanje izražavanja ličnih mišljenja ili sudova koji se odnose na lica ili događaje.
45. Kada je određeni javni tužilac podvrgnut nepravednom napadu putem medija, on ima pravo na ispravku spornih informacija ili na druga pravna sredstva u skladu sa nacionalnim pravom. Ipak, u takvim slučajevima, kao i kada se netačne informacije šire o licima ili događajima koji su uključeni u postupak u kojem postupa javni tužilac, bilo bi poželjno da svako reagovanje dođe od rukovodioca ili portparola javnog tužilaštva, a u važnijim predmetima od strane Republičkog javnog tužioca ili najvišeg organa zaduženog za tužilaštvo ili od najvišeg državnog organa. Ovakva institucionalna reakcija umanjuje potrebu da javni tužilac koristi svoje pravo na odgovor, koje je zajemčeno svakom licu, kao i rizik od prekomerne „personalizacije“ sukoba.
46. Prepoznato je da u nekim državama članicama mogu postojati pravna ili praktična pitanja koja treba razmotriti kada je u pitanju informisanje lica na koja se odnose tužilačke odluke u krivičnim stvarima. Ipak, preporučuje se javnim tužiocima da nastoje da obezbede, kada je to moguće, da lica na koja se njihove odluke odnose budu upoznata sa njima pre nego što budu saopštene medijima.

PREPORUKE

- I. Države članice ili javna tužilaštva treba da uspostave politiku komunikacije čiji je cilj da obezbedi da mediji imaju pristup odgovarajućim informacijama potrebnim radi informisanja javnosti o radu javnih tužilaštava. Smernice o njihovim odnosima sa medijima mogu takođe biti uključene u etičke kodekse tužilaštava. Na javnom je tužilaštvu svake države članice da razmotri u kojoj meri i kako najbolje da komunicira sa medijima, na osnovu svoje situacije, zakonodavstva i tradicija.
- II. Komunikacija između javnih tužilaca i medija treba da se obavlja uz poštovanje sledećih načela: sloboda izražavanja i štampe, dužnost čuvanja tajne, pravo na pristup informacijama, načelo transparentnosti, pravo na privatni život i dostojanstvo, kao i poverljivost istrage, pretpostavka nevinosti, jednakost oružja, pravo na odbranu i pravo na pravično suđenje.
- III. Odnose javnih tužilaca sa svim medijima treba graditi na uzajamnom poštovanju, poverenju, odgovornosti i poštovanju sudskih odluka.
- IV. U svojim odnosima sa medijima, javna tužilaštva treba da razmotre usvajanje kako reaktivnog pristupa, koji podrazumeva odgovaranje na zahteve medija, tako i proaktivnog pristupa, koji podrazumeva preuzimanje inicijative za informisanje medija o sudskim događajima.
- V. Može se razmotriti mogućnost poveravanja odnosa sa javnošću u javnim tužilaštvima portparolima ili tužiocima koji su specijalizovani u oblasti odnosa sa javnošću.
- VI. Preporučuje se da javni tužioci nastoje da obezbede, kada je to moguće, da lica na koja se odnose

¹⁵ Sud je prihvatio da saopštenja za javnost, čak i kada su objavljena na internet stranici javnog tužilaštva, mogu služiti svrsi informisanja javnosti o podnošenju optužnog akta sudu (Shuvalov protiv Estonije, br. 39820/08 i 14942/09, stav 79, 29. maj 2012.)

njihove odluke u krivičnim stvarima budu upoznata sa tim odlukama pre nego iste budu saopštene medijima

- VII. Kada javni tužioci imaju neposredne odnose sa medijima, po potrebi treba obezbediti obuku iz oblasti komunikacija kako bi se osiguralo pravilno informisanje. Ova obuka može biti zajednička sa stručnjacima i novinarima ili organizovana uz njihovu pomoć.
- VIII. Saopštenjima javnog tužilaštva kao institucije može se izbeći rizik da aktivnosti budu predstavljene na personalizovan način i mogu se smanjiti rizici od lične kritike.
- IX. Pored pravnih sredstava koja stoje na raspolaganju javnim tužiocima, poželjno je da svako reagovanje na netačne informacije ili na nepravedne kampanje u medijima protiv tužilaca bude saopšteno od strane rukovodioca ili portparola javnog tužilaštva a, u važnijim predmetima, od strane Republičkog javnog tužioca ili najvišeg organa zaduženog za tužilaštvo ili najvišeg državnog organa.
- X. Preporučuje se korišćenje novih informacionih tehnologija, uključujući internet stranice javnog tužilaštava i pojedinačnih tužilaštava, radi blagovremenog informisanja javnosti o tužilačkim aktivnostima.
- XI. Javni tužioci mogu, ako je to potrebno, saradivati sa policijom ili drugim nadležnim organima, u cilju razmatranja informacija koje treba saopštiti medijima i njihove distribucije.